

Uppföljning av det kommunala aktivitetsansvaret

Den 1 april 2018

Dnr 2018/53

SAMMANFATTNING

Sedan kommunernas aktivitetsansvar för ungdomar infördes i och med lagändringen i skollagens 15 kap. 15§, 18 kap. 15§ och 29 kap. 9§ den första januari 2015 har verksamheten arbetat med att tolka lagändringen när det gäller vilken målgrupp som avses, vilka åtgärder som ska erbjudas och hur detta ska redovisas till Skolverket via Statistiska Centralbyrån, SCB.

De uppföljningar som SCB genomförde under 2015 uppvisade en hel del felkällor och låg till grund att Skolverket gav ut ett allmänt råd med kommentarer i början av 2016.

Kommentarmaterialet lade då grunden för ett internt arbete med att skapa enhetliga definitioner lokalt, regionalt och nationellt. I Järfälla genomfördes ett antal träffar för att uppnå samstämmighet och eliminera alla felkällor som tidigare uppstått vid överföring av information till Skolverket/SCB.

Verksamheten för regelbundet dialog med förvaltningen kring frågor som rör kommunens aktivitetsansvar. Regelbundna uppföljningar genomförs utifrån ett antal överenskomna nyckeltal.

Alla ungdomar som hör till målgruppen ligger i Ungdoms- och Elevdatabasen, UEDB. Där registreras också all information som sedan följs upp på olika nivåer. Regelbundna nätverksträffar på KSL underlättar för samsyn och synkronisering av verksamheten.

1. BAKGRUND

Efter en ändring i skollagens 15 kap 15 §, 18 kap 15 § samt 29 kap 9 §, trädde kommunens aktivitetsansvar för unga i kraft den 1 januari 2015 (tidigare kallat Informationsansvaret för icke skolpliktiga ungdomar).

Aktivitetssansvaret har till uppgift att aktivt arbeta med de ungdomar som är mellan 16 och 19 år och inte läser på ett nationellt program eller motsvarande utbildning eller inte fullgjort sina gymnasiestudier och uppnått en examen. Arbetet med att samla information, kontakta ungdomar och erbjuda insatser som i första hand ska motivera till att påbörja eller återuppta en utbildning, ska genomföras kontinuerligt under hela året.

Syftet med uppföljningen är att i första hand erbjuda sysselsättning i form av studier som leder till en gymnasieexamen eller motsvarande. Regelbunden uppföljning ökar förutsättningarna för kommunen att erbjuda en mer flexibel och transparent verksamhet och ger en mer rättvisande bild av verksamhetens omfattning och behov. Uppföljning, mätning och redovisning av insatser och statistik kommer att ske vid fyra tillfällen under året och redovisas utifrån överenskomna nyckeltal. Denna uppföljning avser mättillfället 2018-04-01

Mättillfällen över året

1 februari

1 april

1 oktober

1 december

Händelser under perioden

Samtliga kommuner ska erbjuda de ungdomar som omfattas av aktivitetsansvaret olika individuella aktiviteter som i första hand ska syfta till att ungdomen motiveras till att påbörja eller återuppta en utbildning. Två gånger årligen sker en redovisning till statistiska centralbyrån, SCB på uppdrag av skolverket.

De elever som omfattas av kommunens aktivitetsansvar är alla som inte går på ett nationellt program i gymnasieskolan eller motsvarande. Verksamheten har sedan starten 1 januari 2015 dragits med problem vid redovisning till skolverket då det har rått otydligheter kring målgruppen. Detta är numera åtgärdat.

I dag förs diskussioner på nationell nivå huruvida elevgruppen som är inskriven på ett introduktionsprogram ska ingå i det kommunala aktivitetsansvaret eller inte. Ett beslut att exkludera dem skulle ytterligare lägga fokus på de ungdomar som har de största behoven av en långsiktig plan för att komma till utbildning och på sikt i arbete.

Lokalt sker det två gånger årligen en genomgripande uppföljning av samtliga elever folkbokförda i Järfälla som studerar vid ett introduktionsprogram. Denna övergripande uppföljning utgår från en enkät som samtliga skolor ombeds att besvara tillsammans med berörd elev. Utifrån enkäten planeras sedan besök i utvalda skolor där studievägledare från kompetenscentrum följer upp eleven i samtal med elev och företrädare för utbildningen. Enkäten har tidigare skickats ut i samband med att skolorna haft en hög arbetsbörda. Det resulterade i dålig svarsfrekvens och mycket arbete med påminnelser. I år tidigare lades utskicket och samtliga skolor som har elever på ett introduktionsprogram folkbokförda i Järfälla har svarat på enkäten. Skolbesök har också genomförts regelbundet.

Det är fortfarande en utmaning för medarbetarna som arbetar med kommunens aktivitetsansvar att hitta vägar för att nå och få kontakt med målgruppen. Telefonsamtal, sms, sociala medier och samarbete med andra verksamheter som möter dessa ungdomar är några av de metoder som används. Gruppen arbetar med att skapa stora kontaktytor och bygga samarbete och förståelse, både inom kommunen med också med andra myndigheter. Syftet är att nå fram till ungdomen och erbjuda stöd för återgång till studier vid gymnasieskolan.

Det ungdomar som kontaktas informeras om att kommunens aktivitetsansvar är frivilligt för dem men att verksamheten alltid håller en ”öppen dörr” och att erbjudanden kommer att ges regelbundet under hela den tid som ungdomen hör till målgruppen.

2. REDOVISNING PER DEN 1 APRIL

Antal 16 – 19 åringar som är folkbokförda i Järfälla vid detta mättillfälle är 3289 personer. Av dessa är 589 personer inskrivna i det kommunala aktivitetsansvaret. Denna siffra förändras över tid, in- och utflyttningar, studieavbrott, återinträde i skolverksamheter som leder till gymnasieexamen, skälen kan vara flera. Mättillfället för denna rapport är den 1 april 2018.

Individer i åtgärder

De åtgärder som redovisas nedan är samma åtgärder som redovisas till skolverket i samband med att Statistiska centralbyrån, SCB skickar ut sin enkät.

	2018:3 2018-02-01	2018:4 2018-04-01	2017:1 2017-10-01	2017:2 2017-12-01
Planerad åtgärd	-	-	-	-
Pågående åtgärd	104 personer	115 personer	82 personer	100 personer
Åtgärdas	153 personer	124 personer	240 personer	192 personer
I introduktionsprogram	352 personer	349 personer	336 personer	348 personer
Antal/Andel ungdomar inskrivna i det kommunala aktivitetsstödet av den totala populationen	609 personer/ 17,8 %	589 personer 17,9%	658 personer/ 18,1 %	640 personer/ 18,2%

Åtgärder som erbjuds via Kommunens aktivitetsansvar

En ungdom som är inskriven i det kommunala aktivitetsansvaret kan erbjudas en eller flera åtgärder som ett led i att återgå till studier med mål att uppnå gymnasieexamen.

Olika åtgärder som erbjuds.
Andra studier (ej introduktions- eller nationellt program)
Annan åtgärd
Enstaka samtal
Friskvård eller fritids- eller kulturaktiviteter
Förmedling av arbete eller söka jobb-aktiviteter
Praktik
Regelbundna samtal
Studie- och yrkesvägledning
Studiebesök
Studier inom Komvux
Studier på folkhögskola
Studier på Introduktionsprogram
Stöd i kontakt med andra myndigheter
Subventionerad anställning

Redovisning av antalet åtgärder per den 1 april som hitintills erbjudits under läsåret 2017/18

Denna redovisning anger det antal åtgärder som erbjudits inom ramen för det kommunala aktivitetsstödet under 2017/2018. Mättillfället är den 1 april 2018. Då en individ kan erbjudas fler än en åtgärd så är antalet åtgärder inte synonymt med antalet personer som var inskrivna vid mättillfället.

	2018:3 2018-02-01	2018:4 2018-04-01	2017:1 2017-10-01	2017:2 2017-12-01
Andra studier	30 åtgärder	35 åtgärder	27 åtgärder	76 åtgärder
Annan åtgärd	52 åtgärder	52 åtgärder	39 åtgärder	513 åtgärder
Enstaka samtal	54 åtgärder	69 åtgärder	34 åtgärder	164 åtgärder
Friskvård eller fritids- eller kulturaktiviteter	-	-	-	-
Förmedling av arbete eller söka jobb- aktiviteter	1 åtgärd	1 åtgärd	-	4 åtgärder
Praktik	3 åtgärder	3 åtgärder	2 åtgärder	6 åtgärder
Regelbundna samtal	3 åtgärder	3 åtgärder	2 åtgärder	3 åtgärder
Studie- och yrkesväg- ledning	13 åtgärder	15 åtgärder	15 åtgärder	78 åtgärder
Fördjupad vägledning	1 åtgärd	1 åtgärd	-	-
Studiebesök	-	-	-	-
Studier inom Komvux	29 åtgärder	28 åtgärder	30 åtgärder	88 åtgärder
Studier på folkhög- skolan	6 åtgärder	7 åtgärder	-	6 åtgärder
Studier på Introduktions- program	10 åtgärder	10 åtgärder	8 åtgärder	204 åtgärder
Stöd i kontakt med andra myndigheter	-	-	-	-
Subventionerad an- ställning	-	-	-	-
Totalt erbjudna åtgärder	199 åtgärder	224 åtgärder	157 åtgärder	1142 åtgärder

Ännu inte kontaktade/Nyligen inskrivna/kontaktade men ingen återkoppling från individen

	2018:3 2018-02-01	2018:4 2018-04-01	2017:1 2017-10-01	2017:2 2017-12-01
Ännu inte kontaktade ungdomar etc.	153 personer	124 personer	240 personer	192 personer

Introduktionsprogram

Vid mättillfället går det totalt 349 elever folkbokförda i Järfälla kommun på ett introduktionsprogram i eller utanför Järfälla. Det totala antal elever på Introduktionsprogram motsvarar 10,6 % av den totala populationen och 59,2 % av den population som är inskrivna i det kommunala aktivitetsansvaret.

	2018:3 2017-02-01	2018:4 2017-04-01	2017:1 2016-10-01	2017:2 2016-12-01
Introduktionsprogram	352 personer	349 personer	336 personer	348 personer

Genomförda aktiviteter under perioden

Nedan följer en redogörelse av de aktiviteter som de ansvariga medarbetarna vid kompetenscentrum genomfört under detta mättillfälle.

”Arbetet med att söka upp och identifiera målgruppen pågår ständigt. Vid detta mättillfälle har andelen oidentifierade ungdomar sjunkit marginellt sedan den senaste mätningen i februari. En ökning av antal avhopp har skett sedan den senaste mätningen. Flera asylsökande ungdomar har också beviljats tillfälligt uppehållstillstånd och aktiverats i det kommunala aktivitetsansvaret som studerande på ett introduktionsprogram. Medarbetarna vid det kommunala aktivitetsansvaret har under denna period fokuserat på att försöka få kontakt med de ungdomar som vi saknar kännedom om. Denna punktinsats har dessvärre inte gett ett önskvärt resultat då flera unga inte vistas på de adresser som de är folkbokförda och helt saknar eller saknar korrekta kontaktuppgifter.

Annika Ramsell
Utbildnings- och arbetsmarknadsdirektör

Maja Jansson
Antagningsansvarig